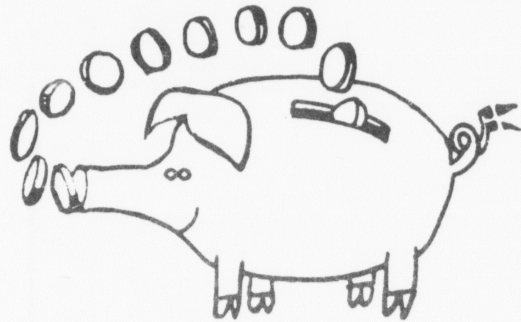

Konjunkturvirlit:

Hækkandi prísir og ólag á valutamarknaðinum

Figgjarligu hagtölunni seinastu vikurnar vísa, at alheimskonjunkturframingdina, sum byrjaði í 1975 við uppruna í innlendis framgongdini í USA, er nú við at steðga.

Við teimum innlendis spenn-ingunum — av sosialum, figgjarligum og politiskum slagi — í teimum ymisku OECD-londunum sum grundarlagi, rokna búskaparfrøðingar við, at tann 12 mánaðar langa framgongdin í búskapinum fer at geva afturstig. Roknað verður við, at afturstigið verður meira álvar-samt enn í 1974/75, tí idnaðar-framleiðslan í forandi idnaðar-

londunum er ikki komin uppá tað støði, sum hon var á undan í stóra afturstignum 1973/74.

Tí verður roknað við, at arbeiðsloysi, sum er tað størsta og mest álvarsama síðan í »millumkrigsárunum«, fer at økjast upp aftur meira. Og í kjarlarværrinum fylgja sosialir, figgjarligir og politiskir trupul-leikar — serliga tí, at stórir partur er ungdómsarbeiðsloysi.

5% av samlaðu arbeiðsstyrk-juni í OECD-londunum, búskaparliga samgongan hjá vestan-londum, ganga arbeiðsleys. Í tølum er hetta 12—13 milliónir.

Framleiðsluøking

Í juli legði OECD fram útlit fyri tey 24 limalondini. Meðan OECD í útlitinum frá desember 1975 roknaði við eini framleiðsluøking fyri øll 24 londini undir einum fyri fyrsta hálvár 1976 uppá 4%, hevur OECD nú mett økingina fyri alt 1976 til at vera 5,5% í mun til framleiðslu-støði í 1975.

Framgongdin í útlitinum er grundað á framgongdina í USA, sum er vorðin størri enn roknað var við seinasta vetur.

Parturin hjá USA av samlaðu tjóðarúrtøkuni hjá vestanlondunum er 40% og er tí rættiliga avgerandi fyri samlaða framleiðsluútrútlitið.

Men OECD sigur í viðmerk-ingum sínum til juli-útlitið, at figgjarligu viðurskiptini hjá limalondunum eru í eini slikari framgongd, sum ikki er lætt at halda skil á og hevur lyndi at missa tamarhald á sær sjálvari.

Her hugsar OECD um tað støðugu inflatióhóttanina, hvørs mekanisma liggur í búskaparliga og sosiala strukturi-num í idnaðarlondunum — og sum OECD roknað við at verða ávirkað teir komandi mánaðar-nar.

Frágreiðingin sigur bart út, at inflatióhóttanin fer at vaksa

teir komandi 12 mánaðarnar í mun til undanfarnu 12.

OECD sigur her, at roknað verður við eini inflatió uppá 8% fram til juli 1977. Tá hetta hendir samstundis við, at handilsjavnin hjá idnaðarlondunum gerst verri, gera londini meira fyrri at mótarbeida hesum báðum órogvandi fyribrigdunum í búskapinum enn at purra undir framleiðslu, ilógur og arbeiði.

Undirskotið figgjarbrúkaravøksturinn

Tey tiltøk, sum ymisku landastjórnirnar kunna seta í verk mótevgis inflatiósvøkstri og vaksandi undirskoti á handils-javnanum, er m.a. at leggja búskaparliga politikkin í eina strammari legu.

Hetta er m.a. tað, sum danska stjórnin saman við einum teprum fólkatingsmeiriluta fekk í-gjøgnum í august.

Í einum slikum politikki er eisini tikið við, at tað framvegis í 1976 fer at vera undirskot bæði á handilsjavna og í tí almenna rokniskapinum.

Tí verður sett krav um figgjarliga stabilisering — v.o.o. ein sparipolitikk — sum aftur hevur ávirkan á støðuna á arbeiðs-marknaðinum tann skeiva veg-in. Viðari vil hetta fara við sær, at tann spakuliga framgongdin steðgar og ger afturstig.

OECD setur í sínum »juli-out-look« stóðina av kassaunder-skotinum í samband við brutto-tjóðarframleiðsluna hjá nokrum londum:

Undirskot í teim almennu rokni-skapinum 1974.-75.-76:

Italia	5,4	11,1	10
England	5,3	5,7	5,75
V.Týskland	1,2	6,3	5,75
Japan	+0,2	4,3	4,25
USA	0,3	4,5	3
Frakland	+0,6	2,2	1,5

Hesi undirskot — størstu síðani seinra kriggj — vísa, at londini figgja teirra konjunktur-gongd við stuði á ymiskan hátt fyrri at purra undir serliga tað privata forbrúkið, tí ilógur — bæði í almenna sektorinum og í vinnulivinum — eru ov smáar at skumpa undir framgongdina.

Av tí at kreftirnar í konjunkt-urframgongdini ikki eru eins-táttaðar, verður roknað við einum vaksandi undirskoti.

OECD roknað við einum undirskoti uppá 20 milliardir dollar hjá teimum 24 limalondunum komandi 12 mánaðarnar mótev-gis 6 milliardir dollar í 1975.

OECD roknað við, at OPEC-londini — tey oljuframleiðandi londini — fara at hava eit yvirskot í handilssambandinum við OECD uppá 50 milliardir dollar.

Endi á 44 ára gomlum socialistastýri aftan á spennandi valnátt

Fyri fyrstu ferð fáa sviar borgarliga stjórn

Olof Palme og konan Lisbeth koma til valhöld

Hjá sosialdemokratum gjørd-ist svenska rikisdagsvalið sunnudagin ein vanlukka fyrri flokk teirra.

So rívan taka eygleiðarar til, aftan á at úrslitið av valinum fyriliggur.

Olof Palme, forsætisráð-harri, tapti valið, og tað merkir, at sosialdemokratarnir í Svøríki fyrri fyrstu ferð í 44 stjórnarár nýðast at lúta fyrri teimum borgarliga flokk-unum.

Eftir at talt var upp í 425 valdønum av tilsamans 868 var atkvøðubýtið hetta:

Moderati samlingarflokk-urin: 15,6%, framgongd upp á 1,6%, 55 valdar, fram-gongd upp á fyra tinglimir.

Centerflokkurin: 24,9%, afturgongd upp á 0,2%, 88 valdar, afturgongd upp á tveir tinglimir.

Fólkaflokkurin: 10,7%, framgongd upp á 1,2%, 38 valdar, framgongd upp á fyra tinglimir.

sosialdemokratarnir: 42,1%, afturgongd upp á 1,0%, 152 valdar, afturgongd upp á fyra tinglimir.

Kommunistarnir: 4,6%, afturgongd upp á 0,7%, 16 valdar, afturgongd upp á triggjar tinglimir.

Stór valluttøka

Nógv fólk var á rikisdagsvali sunnudagin, og talan er um svenskt valluttøkumet. Tær seinastu uppteljingarnar benda á, at eini 90,5% av teimum tilsamans seks milj-ónum veljarunum høvdu verið á vali. Tað er næstan eitt prosent størri valluttøka enn við rikisdagsvalið í 1973.

Dýrt valstrið

Svenska valstriðið hevur kostað teimum luttakandi flokkunum umleið 70 milj. svenskar kr. Tað er eitt tað harðasta valstriðið, sum hevur verið í Svøríki, samstundis sum tað var tað dýrasta.

sosialurinn